

# Daniels Bog – Nummer et hundrede og otteogfyrre

## *Afsløringen af de profetiske tavler: Habakkuks syn og Millers drøm*

Jeff Pippenger

2024-03-20

Den forøgelse af kundskab, som er fremstillet ved synet om floden Ulai, er det, som til sidst blev skrevet på Habakkuks to tavler.

„Sammenvævet med profetier, som de havde betragtet som gældende for tiden for det andet komme, var der vejledning, særligt tilpasset deres tilstand af usikkerhed og spænding, og som opmuntrede dem til tålmodigt at vente i troen på, at det, som nu var dunkelt for deres forståelse, til sin tid ville blive gjort klart.”

“Blandt disse profetier var den i Habakkuk 2:1–4: ‘Jeg vil stå på min vagtpost og stille mig på tårnet og spejde efter at se, hvad Han vil tale til mig, og hvad jeg skal svare, når jeg bliver irrettesat. Og Herren svarede mig og sagde: Skriv synet ned og gør det tydeligt på tavler, så den, der læser det, kan løbe. For synet gælder endnu den fastsatte tid, men ved enden skal det tale og ikke lyve; om det tøver, så vent på det, for det skal visselig komme, det vil ikke udeblive. Se, opblæst er den, hvis sjæl ikke er retskaffen i ham; men den retfærdige skal leve ved sin tro.’”

Allerede i 1842 havde den anvisning, som i denne profeti gives om at „opskrive synet og gøre det tydeligt på tavler, så den, der læser det, kan løbe“, fået Charles Fitch til at udarbejde et profetisk kort til at anskueliggøre Daniels og Åbenbaringens syner. Udgivelsen af dette kort blev betragtet som en opfyldelse af den befaling, Habakkuk havde fået. Ingen lagde imidlertid dengang mærke til, at en tilsyneladende forsinkelse i synets opfyldelse — en ventetid — fremstilles i den samme profeti. Efter skuffelsen syntes dette skriftsted meget betydningsfuldt: „For synet gælder endnu for den fastsatte tid, men ved enden skal det tale og ikke lyve; om det tøver, så vent på det; for det skal visselig komme, det skal ikke udeblive.... Den retfærdige skal leve ved sin tro.“ The Great Controversy, 391, 392.

Habakkuks to tavler er profetisk set to vidner. Ifølge Bibelen skal to vidner føres sammen for at stadfæste sandheden.

Men vil han ikke høre dig, så tag endnu én eller to med dig, for at enhver sag kan blive stadfæstet ved to eller tre vidners mund. Matthæus 8:16.

Når Habakkuks to tavler (pionerkortene fra 1843 og 1850) lægges oven på hinanden, bekræfter de de sandheder, som var „juvelerne“ i Millers drøm. Fejlen fra 1843, fremstillet på den første tavle, fastslår, når den lægges sammen med den anden tavle, synets „ventetid“. Miller (den symbolske vægter i denne historie) spurgte, hvad han skulle sige under striden i sin historie.

Jeg vil stå på min vagt og stille mig på tårnet, og jeg vil spejde for at se, hvad han vil sige til mig, og hvad jeg skal svare, når jeg bliver irettesat. Habakkuk 2:1.

Herren pålagde Miller at nedskrive synet, og i sin drøm anbragte han skrinet, som indeholdt synet, på et bord midt i sit værelse.

Og Herren svarede mig og sagde: Skriv synet, og gør det tydeligt på tavler, for at den, som læser det, kan løbe. Habakkuk 2:2.

Tabellerne angiver dernæst forsinkelsestiden og den første skuffelse.

For synet gælder endnu en fastsat tid; men ved enden skal det tale og ikke lyve; om det end tøver, så vent på det; thi det skal visselig komme, det skal ikke udeblive. Habakkuk 2:3.

Da repræsenteres de to klasser, som åbenbares på grundlag af kundskabens vækst.

Se, hans sjæl, som er hovmodig, er ikke oprigtig i ham; men den retfærdige skal leve ved sin tro. Habakkuk 2,4.

De to klasser af tilbedere ville blive åbenbaret ved den prøvelse, der beskrives i Daniels bog, kapitel tolv.

Og han sagde: Gå bort, Daniel; thi ordene skal holdes skjulte og forseglede indtil endens tid. Mange skal renses og gøres hvide og prøves; men de ugudelige skal handle ugudeligt, og ingen af de ugudelige skal forstå; men de vise skal forstå. Daniel 12:9, 10.

De „vise“ i Daniels Bog er de kloge jomfruer i Matthæus femogtyve, som blev retfærdiggjort ved tro, og de ugudelige var de dårlige jomfruer, som blev ophøjet i hovmod. Ved afslutningen af Millers drøm repræsenterer juvelerne olien i lignelsen om de ti jomfruer, hvilket var budskabet.

“Gud vanæres, når vi ikke modtager de budskaber, som han sender os. Derved afslår vi den gyldne olie, som han ville udgyde i vore sjæle for at blive meddelt dem, der er i mørke. Når kaldet lyder: ‘Se, brudgommen kommer; gå ud for at møde ham,’ vil de, som ikke har modtaget den hellige olie, som ikke har bevaret Kristi nåde i deres hjerter, finde, ligesom de dårlige jomfruer, at de ikke er rede til at møde deres Herre. De har ikke i sig selv kraft til at skaffe olien, og deres liv går til grunde.” Review and Herald, 20. juli 1897.

Millers juveler i de sidste dage ville skinne ti gange klarere, og både tallet ti er et symbol på en prøve, ligesom lys er det. I de sidste dage, som er fremstillet ved afslutningen af Millers drøm, frembringer sandhedens lys, sådan som det er fremstillet på Habakkuks tavler, et prøvende budskab, hvilket i lignelsen om de ti jomfruer er Midnatsråbets prøvende budskab. Denne prøvelsesproces er en gentagelse af prøvelsesprocessen i milleritternes historie, for lignelsen om de ti jomfruer gentages til punkt og prikke i de sidste dage.

”Jeg bliver ofte henvist til lignelsen om de ti jomfruer, hvoraf fem var kloge og fem tåbelige. Denne lignelse er blevet og vil blive opfyldt til punkt og prikke, for den har en særlig anvendelse på denne tid og er, ligesom den tredje engels budskab, blevet opfyldt og vil fortsat være den nærværende sandhed indtil tidens ende.” Review and Herald, 19. august 1890.

Erfaringen fra tøve-tiden ville blive gentaget til punkt og prikke ved afslutningen af Millers drøm, og hans juveler ville da skinne ti gange klarere end solen, hvorved det identificeres, at juvelerne repræsenterer den endelige prøve i lignelsen om de ti jomfruer. Ti er symbolet på en prøve, og ved slutningen af ti dage var Daniel og de tre værdige synligt smukkere og federe end dem, som levede af Babylons kost. De stolte i Habakkuk, som levede ved formastelse, ikke ved tro, udviklede Babylons karakter. I Miller-bevægelsens historie blev de Babylons døtre, og i Habakkuk bruges pavedømmet til at identificere deres karakter.

Se, hans sjæl, som er hovmodig, er ikke oprigtig i ham; men den retfærdige skal leve ved sin tro. Ja, fordi han overtræder ved vin, er han en hovmodig mand, som ikke bliver i sit hjem; han udvider sin begærlighed som dødsriget og er som døden og kan ikke mættes, men samler alle folk til sig og hober alle folkeslag op til sig. Skal ikke alle disse istemme en lignelse imod ham og et spottende ordsprog imod ham og sige: Ve den, som forøger, hvad der ikke er hans! hvor længe? og den, som lægger sig med tykt ler! Skal ikke de pludselig rejse sig, som skal bide dig, og de vågne, som skal forurolige dig, og du skal blive til bytte for dem? Fordi du har plyndret mange folk, skal hele resten af folkene plyndre dig, for menneskers blod og for vold mod landet, mod byen og mod alle dem, som bor deri. Habakkuk 2:4–8.

Prøvelsesprocessen, som bringes over jomfruerne i Matthæus femogtyve, frembringer en klasse af tilbedere, som har udviklet nordkongens (pavedømmets) karakter, som også er den magt, der »plyndrede mange folkeslag«.

Så siger Herren: Se, et folk kommer fra landet mod nord, og en stor nation skal oprejses fra jordens yderste egne. De griber bue og spyd; de er grusomme og kender ingen barmhjertighed; deres røst bruser som havet; og de rider på heste, opstillet som mænd til strid imod dig, Zions datter. Vi har hørt rygter derom; vore hænder synker slapt ned; angst har grebet os, og smerte som hos en kvinde i barnsnød. Gå ikke ud på marken, og vandr ikke på vejen; thi fjendens sværd og rædsel er på alle sider. Mit folks datter, bind sæk om dig og vælt dig i aske; hold sorg, som over en enbåren søn, den bitreste klage; thi ødelæggeren skal pludselig komme over os. Jeremias 6:22–26.

Habakkuks to klasser er dem, som retfærdiggøres ved tro, og dem, som åd og drak Babylons læresætninger. De, som i de sidste dage i Millers drøm fremstilles som jomfruer, udvikler enten Kristi karakter og modtager således Guds segl, eller de udvikler pavedømmets karakter og modtager dyrets mærke.

„Tiden er kommet, da det sande lys skal skinne midt i det moralske mørke. Den tredje engels budskab er blevet sendt ud til verden for at advare mennesker imod at modtage dyrets mærke eller dets billedes mærke på deres pande eller på deres hånd. At modtage dette mærke betyder at komme til den samme beslutning, som dyret er kommet til, og at gå ind for de samme tanker, i direkte modstrid med Guds ord. Om alle, der modtager dette mærke, siger Gud: ‘Den samme skal drikke af Guds vredes vin, som er udøst ublandet i hans harmes bæger; og han skal pines med ild og svovl for de hellige engles åsyn og for Lammets åsyn.’” Review and Herald, 13. juli 1897.

De jomfruer, som drikker Babylons vin, skal til sidst drikke Guds vredes vin. I Esajas åbenbarer Efraims drankere deres blinde beruselse ved at vende tingene på hovedet, og denne handling skal agtes som „pottemagerler“.

Identificeringen af „det daglige“ som et symbol på Kristus vender sandheden om „det daglige“ fuldstændig på hovedet, for „det daglige“ er et satanisk symbol. Millers identificering af „det daglige“ som hedenskab er direkte fremstillet på Habakkuks tavler. Millers opdagelse af teksten i Thessalonikerbrevet, som gjorde det muligt for ham at forstå, at det var hedenskabet, der blev „taget bort“, for at „syndens menneske“, som sidder i Guds tempel, kunne blive åbenbaret, er den primære sandhed, som findes i 2 Thessalonikerbrev, kapitel to.

„Jeg læste videre og kunne ikke finde noget andet tilfælde, hvor det [det daglige] forekom, undtagen i Daniel. Derefter tog jeg [ved hjælp af en konkordans] de ord, som stod i forbindelse med det: ‘tage bort’; han skal tage det daglige bort; ‘fra den tid da det daglige bliver taget bort’ osv. Jeg læste videre og tænkte, at jeg ikke ville finde noget lys over teksten; til sidst kom jeg til 2 Thessalonikerbrev 2,7.8. ‘For lovløshedens hemmelighed er allerede virksom; kun den, som nu holder tilbage, vil gøre det, indtil han bliver taget bort, og da skal den lovløse blive åbenbaret’ osv. Og da jeg var kommet til den tekst, åh, hvor klart og herligt sandheden viste sig! Der er det! Det er det daglige! Nå, men hvad mener Paulus da med ‘den, som nu holder tilbage’, eller hindrer? Med ‘syndens menneske’ og ‘den lovløse’ menes pavedømmet. Nå, men hvad er det, som hindrer pavedømmet i at blive åbenbaret? Jo, det er hedenskabet; nå, så må ‘det daglige’ betyde hedenskabet.’ — William Miller, Second Advent Manual, side 66.”  
Advent Review and Sabbath Herald, 6. januar 1853.

Betydningen af »det daglige« i Thessalonikerbrevet, som Miller opdagede, er den primære sandhed i afsnittet. Når Paulus identificerer dem, som ikke elsker sandheden, og som derfor vil blive ramt af en kraftig vildfarelse, identificerer han ganske vist hadet til sandheden i almindelig forstand; men den sandhed, der direkte omtales i afsnittet, er den sandhed, at »det daglige« repræsenterer det hedenske Rom.

Legemets lys er øjet; dersom derfor dit øje er enfoldigt, skal hele dit legeme være fuldt af lys. Men dersom dit øje er ondt, skal hele dit legeme være fuldt af mørke. Er derfor det lys, som er i dig, mørke, hvor stort er da ikke dette mørke! Ingen kan tjene to herrer; thi enten vil han hade den ene og elske den anden, eller også vil han holde sig til den ene og foragte den anden. I kan ikke tjene Gud og mammon. Matthæus 6,22–24.

Der findes kun kærlighed til sandheden eller had til sandheden. Der findes ingen mellemvej. Den stærke vildfarelse, som kommer over de tåbelige jomfruer i Matthæus femogtyve, bygger på deres forkastelse af lyset fra Millers juveler, der repræsenterer den endelige prøve. Det gamle Israels endelige prøve var deres tiende prøve, og Millers juveler skinner ti gange klarere i de sidste dage. Symbolet på forkastelsen af Millers juveler er „det daglige“, som Efraims drankere vendte op og ned på i adventismens tredje generation. „Det daglige“ er et satanisk symbol på hedenskab. Drankerne indførte en forfalsket juvel, som de bragte fra det frafaldne protestantisme, og som identificerer „det daglige“ som et symbol på Kristus.

Millers forståelse af sine juveler var begrænset af den historie, hvori han blev fremrejst. Overbevist om, at det andet komme var den næste profetiske begivenhed, kunne pavedømmets dødelige sår i 1798 kun repræsentere det fjerde og sidste jordiske rige i Daniel to. Miller var også begrænset i sin forståelse af „det daglige“, for hans vidnesbyrd er, at han ved åbenbaring blev ledt til en bestemt studiemetode, hvori han oplyste, at han benyttede sin Bibel, Crudens konkordans og læste nogle aviser. Hans beslutning om at studere på den måde var ganske enkelt kommet ind i hans sind.

„I de tolv år, jeg var deist, læste jeg alle de historieskrifter, jeg kunne finde; men nu elskede jeg Bibelen. Den lærte om Jesus! Men der var stadig en hel del af Bibelen, som var mørkt for mig. I 1818 eller 19, mens jeg samtalede med en ven, som jeg aflagde et besøg, og som havde kendt mig og [hørt] mig tale, mens jeg var deist, spurgte han på en temmelig betydningsfuld måde: ‘Hvad mener du om dette skriftsted og hint?’ idet han henviste til de gamle tekster, jeg havde indvendt imod, mens jeg var deist. Jeg forstod, hvad han sigtede til, og svarede—Hvis du vil give mig tid, skal jeg sige dig, hvad de betyder. ‘Hvor lang tid ønsker du?’ Det ved jeg ikke, men jeg skal sige dig det, svarede jeg, for jeg kunne ikke tro, at Gud havde givet en åbenbaring, som ikke kunne forstås. Jeg besluttede da at studere min Bibel i den tro, at jeg kunne finde ud af, hvad Helligånden mente. Men så snart jeg havde truffet denne beslutning, kom den tanke til mig—‘Antag, at du finder et sted, som du ikke kan forstå; hvad vil du gøre?’ Denne måde at studere Bibelen på kom da i tanke hos mig:—Jeg vil tage ordene i sådanne steder og følge dem gennem Bibelen og på denne måde finde deres betydning. Jeg havde Crudens konkordans, som jeg mener er den bedste i verden; så jeg tog den og min Bibel og satte mig ved mit skrivebord og læste intet andet, bortset fra lidt aviser, for jeg var fast besluttet på at vide, hvad min Bibel mente. Apollos Hale, *The Second Advent Manual*, 65.

Millers juveler blev ikke blot erkendt gennem hans studiemetode, men også ved direkte åbenbaring fra Gud.

”Gud sendte sin engel for at virke på hjertet hos en bonde, som ikke havde troet på Bibelen, for at lede ham til at granske profetierne. Guds engle besøgte gentagne gange denne udvalgte for at vejlede hans sind og åbne profetier for hans forståelse, som altid havde været dunkle for Guds folk. Begyndelsen til sandhedens kæde blev givet ham, og han blev ledt videre til at søge led efter led, indtil han med undren og beundring skuede ud over Guds ord. Der så han en fuldkommen kæde af sandhed. Dette ord, som han havde anset for ikke at være inspireret, åbnede sig nu for hans blik i sin skønhed og herlighed. Han så, at én del af Skriften forklarer en anden, og når et sted var lukket for hans forståelse, fandt han i en anden del af Ordet det, som forklarede det. Han betragtede Guds hellige ord med glæde og med den dybeste respekt og ærefrygt.” *Early Writings*, 230.

Når søster White siger, at „Gud sendte sin engel“ til Miller, angiver det, at Gabriel var den engel, der blev sendt til Miller, for „sin engel“ er en betegnelse, der tillægges Gabriel.

Engelens ord: »Jeg er Gabriel, som står for Guds åsyn,« viser, at han indtager en stilling af høj ære i de himmelske sale. Da han kom med et budskab til Daniel, sagde han: »Der er ingen, som holder med mig i disse ting, uden Mikael [Kristus], jeres fyrste.« Daniel 10:21. Om Gabriel siger Frelseren i Åbenbaringen, at »Han sendte det og kundgjorde det ved sin engel til sin

tjener Johannes.« Åbenbaringen 1:1.« Jesu liv, 99.

Gabriel og de andre engle ledte Millers »sind og« åbnede »for hans forståelse profetier, som altid havde været dunkle for Guds folk«. Hans budskab blev ikke blot udviklet gennem hans studiemetode, men også ved guddommelig åbenbaring. Selve den metode, han benyttede til at studere Bibelen, kom ganske enkelt ind i hans sind. Når Gud bringer sandhed til vort sind, er det en guddommelig åbenbaring i modsætning til at nå frem til sandheden gennem processen med ret at udlægge Bibelen. Miller gjorde begge dele, men guddommelig åbenbaring var en del af den måde, hvorpå Miller kom til at forstå emnet om »det daglige«.

Miller ville ikke have bemærket kønsskiftet i Daniel kapitel otte, vers ni til tolv, for alt, hvad han havde, var Bibelen og en konkordans, som er blottet for enhver oplysning om de bibelske sprog. Han ville ikke have set forskellen mellem 'sur' og 'rum', som begge oversættes med "tage bort". Han ville heller ikke have set forskellen mellem 'miqdash' og 'qodesh', som begge oversættes med "helligdom".

Han ville ikke have set sandheden om ordet „tamid“, som forekommer hundrede og fire gange i Bibelen. Den sandhed, han ikke kunne have set (hvilket også er den sandhed, han faktisk så), var denne: Af de hundrede og fire gange, det hebraiske ord „tamid“ anvendes i Bibelen, er det kun i Daniels Bog, at det hebraiske ord „tamid“ bruges som et substantiv. „Tamid“ er det hebraiske ord, der betyder „stadig“ eller „uafbrudt“, og i Daniels Bog oversættes det med „det daglige“.

Kun i Daniels bog bruges ordet som et substantiv, og de andre nioghalvfems gange bruges det som et adverbium. Af denne grund, da oversætterne af King James-Bibelen stod over for, at Daniel brugte ordet fem gange som et substantiv, mens alle de andre bibelske forfattere brugte ordet nioghalvfems gange som et adverbium, blev de af bevisernes vægt tvunget til at „korrigere“ Daniels brug af ordet som et substantiv. For at „korrigere“ Daniel føjede de ordet „offer“ til ordet og forvandlede således et substantiv til et adverbium. Og derpå, for at korrigere oversætterne, blev Ellen White inspireret til at nedskrive, at hun „så i relation til det 'Daglige', at ordet 'offer' var tilføjet af menneskelig visdom og ikke hører til teksten; og at Herren gav den rette forståelse af det til dem, som frembar domstimens råb.“

Miller søgte ifølge sit eget vidnesbyrd at forstå „det daglige“, hvilket det til sidst lykkedes ham i 2 Thessalonikerbrev. Men også ifølge hans eget vidnesbyrd ville han, når han søgte at forstå et ord, overveje ethvert sted, hvor ordet blev brugt, og ordet bruges nioghalvfems andre gange i Bibelen. Alligevel er hans vidnesbyrd om „det daglige“, at han ikke fandt det noget andet sted end i Daniels bog, da han udtalte: „Jeg læste videre og kunne ikke finde noget andet tilfælde, hvor det [det daglige] fandtes, undtagen i Daniel.“ Miller blev ledt til juvelerne ikke alene ved sin studiemetode, men også ved guddommelig åbenbaring, som blev givet ham gennem englenes tjeneste.

Dette er grunden til, at hans forståelse af »det daglige« var korrekt, men begrænset. Han kunne ikke erkende, at af de fem gange, »det daglige« omtales i Daniels Bog, havde den ene af de tre gange, hvor »det daglige« bliver »taget bort«, en anden betydning end de to andre gange. Én gang bruges »det daglige« sammen med det hebraiske ord »rum«, og de to andre gange bruges det sammen med det hebraiske ord »sur«. Begge ord oversættes med »tage bort«, men »rum« i Daniel

kapitel otte, vers elleve, betyder at opløfte og ophøje, og i kapitel elleve, vers enogtrediv, og kapitel tolv, vers elleve, betyder ordet »sur« at fjerne.

De teologer, som spiser og drikker den babyloniske kost, hævder, at enten man fjerner en ting, eller man løfter en ting op, repræsenterer begge dele en form for borttagelse, så begge ord må forstås som havende den samme betydning. De hævder, at de tre steder, hvor „det daglige“ „tages bort“, altid betyder at fjerne, og dermed fastslår de, at Daniel var skødesløs i sit ordvalg. Det siger de ikke åbent, men ved slutning lærer de, at Daniel burde have brugt ordet „sur“ i alle tre forekomster, for ifølge teologerne mente han angiveligt det samme hver gang „det daglige“ blev „taget bort“.

De gør det samme med ordene »miqdash« og »qodesh«, som begge oversættes med »helligdom«, i vers elleve til fjorten i kapitel otte. Ved enhver forekomst af »helligdom« i disse fire vers fastholder de, at de alle repræsenterer Guds helligdom. Ved slutning igen burde Daniel ganske enkelt have anvendt »qodesh« i alle tre henvisninger og ikke have anvendt »miqdash« i vers elleve. Miller ville ikke have erkendt sondringen mellem disse ord, men det gør de moderne teologer, og når de gør det, insisterer de på, at ingen sondring bør anerkendes. Alligevel kom Miller, som ikke erkendte sondringerne mellem ordene, til en forståelse, der var den modsatte af de moderne teologers.

Virkeligheden er, at Daniel var en omhyggelig skribent, som kendte det hebraiske sprog og blev anset for at være ti gange klogere end alle de øvrige vise mænd i Babylon. Hvis nogen kendte den rette brug af det hebraiske sprog, og hvordan det korrekt skulle gengives i netop denne historie, var det Daniel. Hvis Daniel anvendte forskellige ord, var det, fordi de var bestemt til at formidle forskellige betydninger, som han bevidst søgte at fremstille. Når Daniels særskilte brug af de ord, der oversættes som „helligdom“ eller som „borttage“, anerkendes, stadfæster de Millers forståelse af „det daglige“, som blev erkendt af Miller i netop det skriftsted, hvor Paulus fastslår, at de, som hader sandheden, er bestemt til at modtage en kraftig vildfarelse.

De, som hader sandheden og tror løgner, som frembringer en stærk vildfarelse, fremstilles også som Efraims drankere, der fremstilles i to klasser. Den ene klasse er det lærde lederskab, og den anden klasse er de ulærde, som kun vil høre, hvad de lærde lærer dem. De er dem, som skjuler sig under løgne, og som slutter pagt med døden. De er de dårlige jomfruer i Matthæus femogtyve, og dem, hvis sjæl ophøjer sig i Habakkuk to. De er dem, som forkaster de grundlæggende sandheder i Millers drøm, som skinner ti gange klarere ved enden (hvilket repræsenterer den tiende og sidste prøve for det moderne Israel), som forudbilledliggjort ved den tiende og sidste prøve for det gamle Israel.

Vi vil fortsætte denne undersøgelse i den næste artikel.

Og Herren sagde til Moses: Hvor længe skal dette folk forhåne mig? og hvor længe skal der gå, før de tror mig, trods alle de tegn, som jeg har vist iblandt dem? Jeg vil slå dem med pest og gøre dem arveløse, og jeg vil gøre dig til et folk større og mægtigere end de. Og Moses sagde til Herren: Så vil egypterne få det at høre, for du førte dette folk op fra iblandt dem ved din magt, og de vil fortælle det til indbyggerne i dette land; for de har hørt, at du, Herre, er iblandt dette folk, at du, Herre, lader dig se ansigt til ansigt, og at din sky står over dem, og at du går

foran dem, om dagen i en skystøtte og om natten i en ildsøjle. Hvis du nu dræber hele dette folk som én mand, da vil de folkeslag, som har hørt rygtet om dig, tale og sige: Fordi Herren ikke formåede at føre dette folk ind i det land, som han tilsvor dem, derfor har han slået dem ihjel i ørkenen.

Og nu beder jeg dig, lad min Herres magt være stor, således som du har talt og sagt: Herren er langmodig og rig på miskundhed; han tilgiver misgerning og overtrædelse, men lader ingenlunde den skyldige ustraffet, idet han hjemsøger fædrenes misgerning på børnene indtil tredje og fjerde slægtled. Tilgiv, beder jeg dig, dette folks misgerning efter din miskundheds storhed, således som du har tilgivet dette folk fra Egypten og lige indtil nu. Og Herren sagde: Jeg har tilgivet efter dit ord. Men så sandt jeg lever, skal hele jorden fyldes med Herrens herlighed. Fordi alle de mænd, som har set min herlighed og mine tegn, som jeg gjorde i Egypten og i ørkenen, og nu har fristet mig disse ti gange og ikke har adlydt min røst, sandelig, de skal ikke se det land, som jeg tilsvor deres fædre; ingen af dem, som vakte min vrede, skal se det. Men min tjener Kaleb, fordi der var en anden ånd i ham, og han fulgte mig helt og fuldt, ham vil jeg føre ind i det land, som han drog ind i, og hans efterkommere skal tage det i besiddelse. 4 Mosebog 14:11–24.